

PGIS 1255 B-14
M.A. Ist Semester Degree Examination
MARATHI
(Madhyayugin Marathi Wangmayacha Itihas)
Paper - H.C. 1.1

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to Candidates:

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. हस्ताक्षर सुवाच्य असावे.

विभाग - 1

1. कोणत्याही चारवर टिपा लिहा. 20
- a) महदंबेचे धवळे
- b) फादर स्टिफन्सचे ख्रिस्तपुराण
- c) तुकारामशिष्य बहिणाबाई
- d) अनंतफंदी
- e) सामराज
- f) महिकावतीची बखर

विभाग - 2

2. a) 'लीळाचरित्रा'चे स्वरूप स्पष्ट करा. 12
- किंवा
- b) 'ज्ञानेश्वरी'च्या निर्मितीमागील प्रेरणा विशद करा.
3. a) भक्तिमागचे प्रवर्तक म्हणून नामदेवांच्या काव्याचा परिचय करून द्या. 12
- किंवा
- b) 'दासबोधा'तील वैचारिक व वाङ्मयीन गुणवत्ता सोदाहण लिहा.

4. a) मुक्तेश्वरांच्या काव्यरचनेचे विशेष सोदाहण लिहा. 12
किंवा
b) पंडिती काव्याची ठळक वैशिष्ट्ये सोदाहरण लिहा.
5. a) शाहिरी वाङ्मयाचे वेगळेपण विशद करा. 12
किंवा
b) "लावणी वाङ्मयातून घृगारबरोबरच आध्यात्मिक आविष्कारही झालेला आहे" - या विधानाचा परामर्श द्या।
6. a) "बखर वाङ्मय हा मराठीतील एक ऐतिहासिक ठेवा आहे" या विधानाची साधार चर्चा करा. 12
किंवा
b) भाउसाहेबांच्या बरवरीचे ऐतिहासिक महत्त्व स्पष्ट करा.

PGIS 1258 B-14
M.A. Ist Semester Degree Examination
MARATHI
Marathi Sahityachi Sanskritik Parshwabhoomi
Paper - S.C. 1.1

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to Candidates:

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - 1

1. a) दत्त संप्रदाय 20
 b) समर्थ संप्रदाय
 c) नाथ संप्रदायाची कामगिरी
 d) भारुड
 e) साहित्य आणि संस्कृती
 f) कीर्तन

विभाग - 2

2. a) विविध व्याख्यांच्या आधारे संस्कृतीचे स्वरूप स्पष्ट करा. 12
 किंवा
 b) साहित्य व संस्कृती ह्यांना अनुबंध स्पष्ट करा.
3. a) मराठी भाषेची पूर्वपीठिका विशद करा. 12
 किंवा
 b) मराठी साहित्याच्या निर्मितीमागे संस्कृत व प्राकृत साहित्याचे आधार कसे आहेत, ते साधार लिहा.

4. a) "मध्ययुगीन साहित्यावर धर्मसंप्रदायांचा मोठा परिणाम होता", ह्या मताचा परामर्श घ्या. 12
किंवा
b) मराठी भाषेच्या व साहित्याच्या विकासात महानुभाव संप्रदायाने केलेल्या कामगिरीचा आढावा घ्या.
5. a) वाङ्मयीन आणि सांस्कृतिक दृष्टीने वारकटी संप्रदायाचे महत्त्व विशद करा. 12
किंवा
b) साहित्यप्रसाराच्या मध्ययुगीन माध्यमांचा परामर्श घ्या.
6. a) मध्ययुगीन साहित्यावरील लोकसाहिच्याचा प्रभाव स्पष्ट करा. 12
किंवा
b) मराठी साहिच्याच्या उगमासंबंधी चर्चा करा.

PGIS 1256 B-14**M.A. Ist Semester Degree Examination****MARATHI****Madhyayugeen Marathi Sahityakrutincha Abhyas****Paper - H.C. 1.2****Time : 3 Hours****Maximum Marks : 80****Instructions to Candidates:****सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. हस्ताक्षर सुवाच्य****विभाग - 1**

1. कोणत्याही चारवर टिपा लिहा. 20
- a) 'श्रीगोविंदप्रभुचरित्रा'तील स्त्री चित्रण
- b) 'श्रीगोविंदप्रभुचरित्रा'तील संवाद
- c) 'ज्ञानेश्वरी'बाराव्या अध्यायातील दृष्टान्त
- d) 'ज्ञानेश्वरी'बाराव्या अध्यायातील भक्तियोग
- e) 'भाउसाहेबांच्या बखरी'चा शेवट
- f) मल्हारराव

विभाग - II

2. a) श्रीगोविंदप्रभूंच्या व्यक्तिमत्त्वाचे विशेष स्पष्ट करा. 12
- किंवा**
- b) श्रीगोविंदप्रभुचरित्रा'च्या आधारे यादवकालीन सामाजिक परिस्थितीचे चित्रण करा.
3. a) 'ज्ञानेश्वरी'च्या बाराव्या अध्यायाच्या आधारे ज्ञानदेवांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे विशेष सांगा. 12
- किंवा**
- b) 'ज्ञानेश्वरी'च्या बाराव्या अध्यायातील काव्यगुणांचा परामर्श घ्या.

4. a) "भाउसाहेबांची बखर" एक सामाजिक गाथा आहे - या विधानाची चर्चा करा. 12

किंवा

b) एक ऐतिहासिक दस्तावेज म्हणून भाउसाहेबांच्या बखरीचे मूल्यमापन करा.

5. a) 'ज्ञानेश्वरी'च्या बाराव्या अध्यायाचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 12

किंवा

b) 'श्रीगोविंदप्रभुचरित्रा'च्या आधारे म्हाइंभटांचा परिचय करून द्या.

6. a) चरित्रग्रंथ म्हणून 'श्रीगोविंदप्रभुचरित्रांचे मूल्यमापन करा. 12

किंवा

b) 'भाउसाहेबांच्या बखरी'तील संघर्षाचे चित्रण करा.

PGIS 1259 B-14**M.A. Ist Semester Degree Examination****MARATHI****Loksahtya****Paper - S.C. 1.2****Time : 3 Hours****Maximum Marks : 80****Instructions to Candidates:**

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - I

1. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) 20
- a) लोकसाहित्याची भाषा
- b) वासुदेव
- c) लोकनाट्याची लोकप्रियता
- d) लोकसाहित्यातील रली
- e) लोकसाहित्यातील प्रयोगशीलता
- f) ऐतिहासिक अभ्यासपद्धती

विभाग - II

2. a) लोकसाहित्याची संकल्पना आणि व्यक्ति या विषयावर विवेचन करा. 12
- किंवा
- b) लोकसाहित्याच्या अभ्यासाचे महत्व पटवून द्या.
3. a) लोकगीतांच्या विविध प्रकारांचा साधारण परामर्श घ्या. 12
- किंवा
- b) लोकगीतांचे स्वरूप विशेष लिहा.
4. a) लोकनाट्याच्या परंपरेची वैशिष्ट्ये लिहा. 12
- किंवा
- b) विविध लोककलांचा सविस्तर आढावा घ्या.

5. a) लोककथांमधून लोकसंस्कृतीचे दर्शन कसे घडते ते सोदाहरण सांगा. 12.
किंवा
- b) लोकनाट्यामधून सामाजिकतेचे भान कसे व्यक्त होते ते लिहा.
6. a) लोककथा आणि लोकनाट्य यामधून घडलेले समाजप्रबोधन या विषयावर टिपण लिहा. 12
किंवा
- b) दुर्गा भागवत यांनी केलेल्या लोकसाहित्याच्या विषयीच्या कार्याची माहिती लिहा.

PGIS 1257 B-14
M.A. Ist Semester Degree Examination
MARATHI
(Bhashavidnyan-I)
Paper - H.C. 1.3

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to Candidates:

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - 1

1. पुढीलपैकी कोणत्याही चारांवर टिपा लिहा. 20
- a) अर्थभाषाकुल
b) संपर्क अपपत्ती
c) ईश्वरकर्तृक उपधती
d) भाषेचे माध्यम
e) अर्थ संकोच
f) एककालिक पद्धती

विभाग - 2

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

2. a) "भाषेचे उपयोग बहुविध स्वरूपाचे असतात" या विधानाचा परामर्श द्या। 12
किंवा
b) भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करून भाषेचे कार्य कोणते आहे ते सविस्तर लिहा.
3. a) ऐतिहासिक भाषाभ्यासपद्धतीचे स्वरूप उलगडून सांगा. 12
किंवा

- b) वर्णनात्मक भाषाभ्यासपद्धतीचे महत्व सोदाहरण लिहा.
4. a) भाषिक परिवर्तनाचे स्वरूप विशद करा. 12
किंवा
b) ध्वनिपरिवर्तनाची कारणमीमांसा करा.
5. a) प्रमुख भाषासंकुल कोणते ते साधार स्पष्ट करा. 12
किंवा
b) भाषेची कुळे कोणत्या घटकांवर आधारित असतात ते सांगा.
6. a) 'मराठी भाषेची पूर्वपीठिका' या विषयी माहिती लिहा. 12
किंवा
b) मराठी भाषेचा अल्पतीकाळ निधित करणारे घटक सोदाहरण सांगा.